

**Ministerstvo pro místní rozvoj
Národní orgán pro koordinaci**

**Informace o stavu čerpání prostředků z fondů EU
v programovém období 2007–2013 a 2014–2020**

Podklad pro jednání 133. Plenární schůze RHSD ČR

ŘÍJEN 2016

Obsah

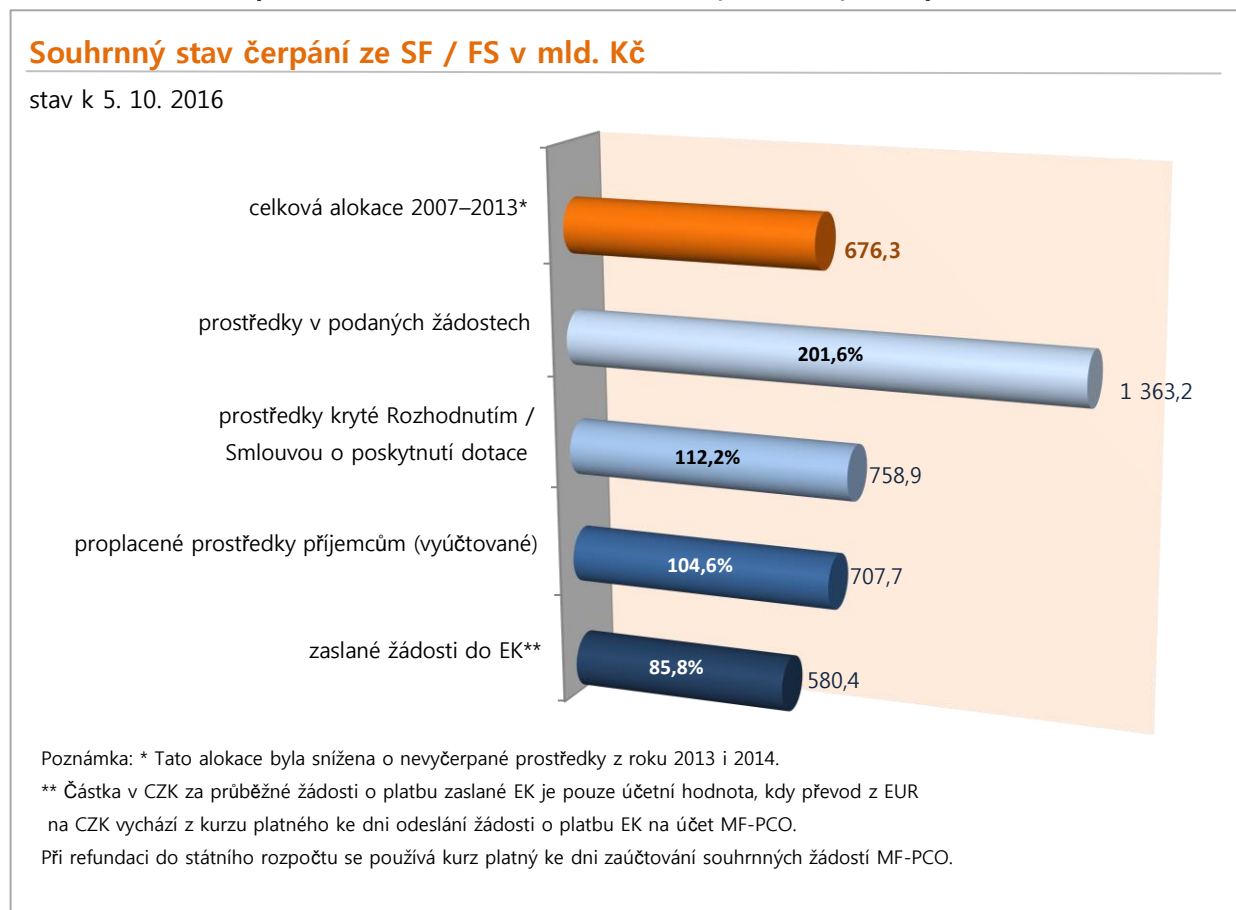
1. PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007–2013	3
1.1. Aktuální stav čerpání na úrovni NSRR	3
1.2. Nedočerpání v programovém období 2007–2013.....	4
1.3. Uzavírání programového období 2007–2013.....	6
1.4. Aktuální informace k rizikovým projektům	7
1.5. Aktuální informace k fázovaným a velkým projektům	8
2. PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014–2020	10
2.1. Vyhlášené výzvy v programech období 2014–2020.....	10
2.2. Aktuální stav čerpání programů období 2014–2020	11
2.3. Přehodnocení rizikovosti programů	13

1. Programové období 2007–2013

1.1. Aktuální stav čerpání na úrovni NSRR

Graf č. 1 zjednodušeně ukazuje, kolik prostředků bylo do 5. října 2016 investováno do projektů financovaných z operačních programů 2007–2013 (EU podíl) a kolik prostředků si ČR vyžádala z rozpočtu EU zpět.

Graf č. 1 – Stav čerpání na úrovni NSRR – k 5. 10. 2016 (v mld. Kč) – EU podíl

Poznámka: Na úrovni NSRR již byly proplaceny všechny prostředky, nicméně některé OP jsou mírně přezávazkované a jiné OP nedočerpají celou alokaci. V rámci proplacených prostředků příjemcům nejsou zohledněny finanční opravy ve výši 28,7 mld. Kč provedené na úrovni MF-PCO. V rámci uzavírání programového období pak mohou být udělovány další finanční opravy, jejichž výše není dosud známá.

Zdroj: MSC2007 k 5. 10. 2016, MF-PCO

V srpnu 2016 byly EK zaslány poslední žádosti o průběžné platby k proplacení. **Celkově bylo z EK vyžádáno k refundaci 85,8 % celkové alokace, což je v tuto chvíli maximum, o které zatím ČR může zažádat.** Tento stav vychází ze skutečnosti, že na konci programového období byl ze strany EK nastaven limit, kdy **v případě, že hodnota odeslaných žádostí o platbu za operační program dosáhne včetně předběžných plateb (které tvoří v součtu téměř 10 % celkové alokace a byly vyplaceny ze strany EK na začátku programového období) výše 95 % celkové alokace programu za EU podíl, nelze již EK zaslat další žádosti o platbu. Tohoto stavu dosáhly již všechny operační programy.** Zbýlé prostředky (tzv. zádržné) budou ze strany EK refundovány až po uzavření programů. V lednu 2017 dojde k uzavření účtů řídicích orgánů ze strany Ministerstva financí - Platebního a certifikačního orgánu (MF-PCO) a následně k odeslání žádostí o vyplacení konečného zůstatku EK. Současně budou na začátku roku 2017 řídicí orgány finalizovat závěrečné dokumenty, které musí být EK zaslány nejpozději do 31. března 2017.

Vzhledem ke konci programového období 2007–2013 nedošlo po srpnu 2016 k téměř žádným změnám, pouze k mírnému poklesu objemu vydaných Rozhodnutí o poskytnutí dotace o 0,1 mld. Kč, a to v důsledku přechodu některých projektů do negativních stavů v rámci ukončování programů (např. odstoupením od realizace, finálním snížením rozpočtů apod.).

1.2. Nedočerpání v programovém období 2007–2013

Ze strany všech subjektů zapojených do realizace fondů EU bylo vynaloženo maximální úsilí k efektivnímu dočerpání nejvyššího možného objemu alokovaných prostředků programů, avšak s ohledem na kvalitu a přínos jednotlivých projektů. Je nutné upozornit, že určité nevyčerpání prostředků neznamená nutně ztrátu pro Českou republiku. **Původně přidělená alokace z EU fondů ve výši přes 700 mld. Kč bude využita přibližně z 96 %**, což představuje pro ČR i tak velmi významnou částku a zejména díky infrastrukturním investicím lze očekávat příznivý dopad kohezní politiky na celou českou ekonomiku.

Do konce roku 2012 ČR nepřišla o žádné evropské prostředky, ale již v tomto roce se operační programy potýkaly s řadou problémů. To jak problémů uvnitř jednotlivých operačních programů či nedostatků souvisejících s nastavením řídicích a kontrolních systémů, ale rovněž nesmí být opomíjena ekonomická krize či následky devizové intervence České národní banky v závěru roku 2013. Další roky byly ve znamení úsilí o minimalizaci hrozícího včasného nevyčerpání finančních prostředků, přesto došlo **v roce 2013 k nedočerpání alokace ve výši 11,4 mld. Kč, v roce 2014 ČR nevyčerpala dalších 8,5 mld. Kč.**

V červenci 2016 prvotní odhady signalizovaly nedočerpání na konci programového období ve výši 6,8 mld. Kč (včetně započítání nedočerpání části alokace OP PS ČR-Polsko a OP Rybářství). **Z upřesněných údajů** nyní vyplývá, že **na konci programového období nebude využito 6,0 mld. Kč**, respektive 6,3 mld. Kč (se zohledněním nedočerpání části alokace OP PS ČR-Polsko a OP Rybářství).

Za celé programové období 2007–2013 je očekáváno celkové nedočerpání ve výši cca 26,0 mld. Kč, respektive 26,3 mld. Kč (se zohledněním nedočerpání části alokace OP PS ČR-Polsko a OP Rybářství). Niže připojená tabulka uvádí celkový přehled očekávaného nedočerpání za celé programové období 2007–2013 po jednotlivých programech.

Jedná se však nadále o předběžné údaje. Na finální výši nedočerpání budou mít ještě vliv výsledky probíhajících kontrol a zejména pak výsledky auditů Ministerstva financí - Auditního orgánu (MF-AO), které probíhají ve druhé polovině roku 2016. Konečné částky nedočerpání budou známy při uzavření operačních programů, které proběhne nejdříve v roce 2018.

Tabulka č. 1 – Nedočerpání alokace v jednotlivých letech po programech (EU podíl, mld. Kč)

Operační program	Nedočerpání 2013	Nedočerpání 2014	Aktuální očekávaná výše nedočerpání na konci programového období	Aktuální očekávaná výše nedočerpání CELKEM (za celé programové období)
OP D (Řídicí orgán: MD)	-	-	-	0,0
OP ŽP (Řídicí orgán: MŽP)	7,6	-	-	7,6
OP PI (Řídicí orgán: MPO)	-	-	-	0,0
OP LZZ (Řídicí orgán: MPSV)	0,1	-	-	0,1
OP VaVpl (Řídicí orgán: MŠMT)	-	6,7	1,7	8,4
IOP (Řídicí orgán: MMR)	0,04	0,1	1,1	1,2
OP VK (Řídicí orgán: MŠMT)	3,1	-	1,5	4,6
OP TP (Řídicí orgán: MMR)	0,6	0,3	0,3	1,1
ROP SZ (Řídicí orgán: RR SZ)	-	1,5	1,1*	2,6
ROP MS (Řídicí orgán: RR MS)	-	-	-	0,0
ROP JV (Řídicí orgán: RR JV)	-	-	-	0,0
ROP SM (Řídicí orgán: RR SM)	-	-	-	0,0
ROP SV (Řídicí orgán: RR SV)	-	-	-	0,0
ROP JZ (Řídicí orgán: RR JZ)	-	-	0,07	0,07
ROP SČ (Řídicí orgán: RR SČ)	-	-	-	0,0
OP PA (Řídicí orgán: MHMP)	-	0,01	0,3	0,31
OP PK (Řídicí orgán: MHMP)	-	-	-	0,0
Celkem za NSRR	11,4	8,5	6,0	26,0

Operační program	Nedočerpání 2013	Nedočerpání 2014	Aktuální očekávaná výše nedočerpání na konci programového období	Aktuální očekávaná výše nedočerpání CELKEM (za celé programové období)
OP PS ČR-PL (Řídicí orgán: MMR)	-	-	0,2	0,2
OP Ryb (Řídicí orgán: MZe)	-	-	0,06	0,06
Celkem včetně OP PS ČR-PL a OP Ryb	11,4	8,5	6,3	26,3

Použitý kurz (CZK/EUR) v jednotlivých letech:

27,775

27,463

27,045

Poznámka: * U ROP SZ došlo ke snížení odhadovaného nedočerpání v důsledku využití kalkulační, která je přílohou Pokynů pro uzavření programů EK, přičemž prozatím není zohledněna extrapolovaná finanční oprava související s realizací nápravného opatření z auditní mise EK 2015. Z tohoto důvodu lze do budoucna očekávat spíše vyšší míru nedočerpání.

1.3. Uzavírání programového období 2007–2013

V souladu se stanoveným harmonogramem uzavírání byly ze strany MF-PCO v průběhu srpna 2016 zaslány EK poslední žádosti o průběžnou platbu. Následujícím krokem v procesu uzavírání je příprava Závěrečné zprávy o provádění operačního programu (Závěrečná zpráva), kterou řídicí orgány do konce října 2016 předkládaly k připomínkám MF-AO, MF-PCO a Ministerstvu pro místní rozvoj - Národnímu orgánu pro koordinaci (MMR-NOK). Důležitým milníkem je pak 31. prosinec 2016, který je nejzazším termínem pro projednání a schválení Závěrečných zpráv jednotlivými monitorovacími výbory. K tomuto datu také budou ukončeny audity systému i audity operací, na základě kterých může dojít ještě k dodatečným finančním opravám v závěrečném výkazu výdajů. Následně 1. ledna 2017 dojde k uzavření účtů ze strany MF-PCO. Po konečné aktualizaci a verifikaci údajů budou závěrečné dokumenty, jejichž předložení je podmínkou uzavření programu, odeslány do EK, a to nejpozději 31. března 2017. Jedná se o:

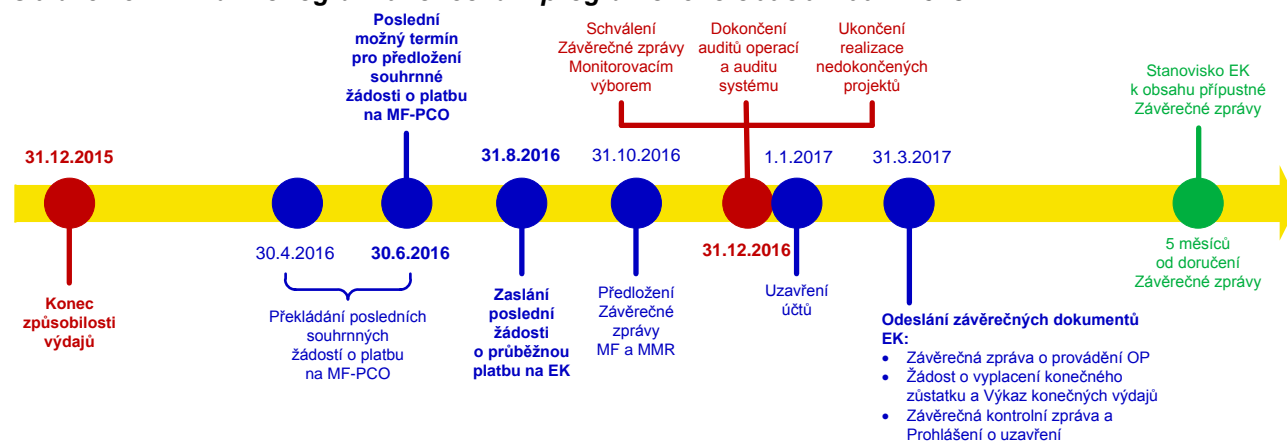
- **Závěrečnou zprávu o provádění operačního programu** – v gesci příslušného řídicího orgánu,
- **Závěrečnou kontrolní zprávu a Prohlášení o uzavření** – v gesci MF-AO,
- **Výkaz konečných výdajů a Žádost o vyplacení konečného zůstatku** – v gesci MF-PCO.

MMR-NOK bude vládu ČR informovat o splnění výše uvedeného požadavku, stejně jako o vyčíslení závěrečných plateb v rámci jednotlivých operačních programů a výši čerpání přidělených alokací v první polovině roku 2017.

Po odeslání závěrečných dokumentů poběží lhůta 5 měsíců, do kdy EK vydá k dokumentům své stanovisko (v případě, že by se EK do této lhůty nevyjádřila, jsou závěrečné dokumenty považovány za akceptované). Řídicí orgány poté budou případné připomínky zpracovávat do Závěrečné zprávy, jejíž aktualizace bude schvalována monitorovacími výbory. Na základě zkušeností z programového období 2004–2006 lze očekávat, že tento proces může být poměrně zdoluhavý a operační programy mohou být s konečnou platností uzavřeny až po několika letech.

Zásadní milníky v rámci ukončování programového období 2007–2013 jsou znázorněny v následujícím schématu. Ve všech případech se jedná o **nejzazší možný termín**, tzn. každá z uvedených činností může být vykonána dříve, nicméně nejpozději do uvedeného data.

Obrázek č. 1 – Harmonogram ukončování programového období 2007–2013

Zdroj: MMR-NOK

1.4. Aktuální informace k rizikovým projektům

Ke dni 5. října 2016 proběhla ve spolupráci s jednotlivými řídicími orgány a MF-PCO aktualizace údajů z prvotního screeningu rizikových projektů, který byl proveden na jaře 2016. Tento screening vznikl zejména z důvodu blížícího se konce programového období 2007–2013 a s tím spojenou intenzivně řešenou otázkou finální výše čerpání finančních prostředků alokovaných v rámci jednotlivých operačních programů.

Poslední průběžné certifikace výdajů předložených v souhrnných žádostech o platbu jednotlivými řídicími orgány proběhly ze strany MF-PCO do konce srpna 2016 a v přehledu rizikových projektů tak zůstaly evidovány **pouze ty projekty, které byly ponechány nebo nově zařazeny do výkazu výdajů a mohly by tak ještě mít vliv na výši vyplaceného konečného zůstatku.**

Na základě screeningu byly identifikovány níže uvedené důvody, pro které jsou dotčené projekty považovány za rizikové – ve vazbě na konečný výsledek může dojít k vyjmutí již certifikovaných finančních prostředků v budoucnu:

- **probíhající trestní řízení** – může se nacházet ve fázi prověřování, vyšetřování nebo soudního řízení; v případě potvrzení spáchání trestného činu by musely být dotčené finanční prostředky z výkazu výdajů programu vyjmuty;
- **otevřené výsledky auditů/kontrol** – jedná se o projekty, u kterých doposud nebyly vyčísleny nebo zohledněny finanční korekce vyplývající z nálezů příslušných subjektů; na výši způsobilých výdajů by mohlo mít dopad vyčíslení a potvrzení případné finanční korekce;
- **riziko porušení podmínek udržitelnosti (čl. 57 Obecného nařízení)** – projekty, u kterých se objeví problémy ve fázi udržitelnosti, mohou být v budoucnu zatíženy finanční korekcí, případně i vrácením celé částky vyplacené dotace;
- **nevymahatelnost dle čl. 20 Obecného nařízení** – projekty, u kterých se nepodařilo vyplacenou dotaci vymoci od příjemců zpět, zůstávají zahrnuti ve výkazu výdajů a existuje u nich možnost, že budou tyto prostředky uhrazeny z rozpočtu EU; v opačném případě by musely být z výkazu vyjmuty.

V současné době tedy může být konečným vyjmutím z certifikace, a tím pádem **zvýšením nedočerpání příslušných programů, dotčeno cca 2,7 mld. Kč.**

Je ale důležité vzít na vědomí, že tento údaj je orientační a vyjadřuje pouze potenciální riziko, neboť:

- **k vyjmutí již certifikovaných finančních prostředků dojít nikdy nemusí** (celková částka se bude měnit v závislosti na výsledcích příslušných řízení),
- **v některých případech není možné výši dotčených prostředků vyčíslit** (tzn. některé ohrožené výdaje vyčísleny nejsou vůbec nebo jsou pouze orientační),
- při hodnocení dopadu na finální čerpání je **nutné zohlednit rovněž výši přezávazkování v rámci příslušných programů**, jelikož prostředky vyjmuté z výkazu výdajů by mohly být „pokryty“ tímto přezávazkováním. Podrobné údaje o přezávazkování nejsou v současné chvíli k dispozici a není tedy možné plně zhodnotit výši rizika u jednotlivých programů.

1.5. Aktuální informace k fázovaným a velkým projektům

S ohledem na finální výši čerpání alokace přidělenou ČR v rámci tohoto programového období je ze strany MMR-NOK nadále věnována zvýšená pozornost rovněž oblasti fázovaných projektů a dosud neschválených velkých projektů.

1. FÁZOVANÉ PROJEKTY

V souvislosti s uzavíráním programového období 2007–2013 je umožněno tzv. „fázování“ projektů, které spočívá v rozdělení projektů do dvou samostatných celků (tzv. fází), kdy první fáze je spolufinancovaná z programového období 2007–2013 a druhá fáze bude následně realizovaná a financovaná v rámci období 2014–2020.

Z hlediska konce programového období 2007–2013 lze fázované projekty považovat za rizikové, a to zejména s ohledem na skutečnost, že **pokud by druhá fáze projektu nebyla vybrána ke spolufinancování v programovém období 2014–2020 nebo nebyla dokončena, bude uplatněna finanční korekce na celou částku, která byla z rozpočtu EU pro daný projekt vyčleněna** (tj. veškeré již certifikované výdaje by představovaly výdaje pro spolufinancování z fondů EU nezpůsobilé). Stejně tak i v případě, kdy budou nalezeny nesrovnalosti ve druhé fázi projektu, mohou tyto nesrovnalosti ovlivnit uplatnění finančních korekcí i na první fázi daného projektu.

Fázování je umožněno pouze pro projekty, jejichž celkové výdaje přesahují 5 mil. EUR (projekty menšího rozsahu). Specifická pravidla jsou dále stanovena pro fázování velkých projektů, která vyplývají ze skutečnosti, že velké projekty musí být schvalovány ze strany EK.

Tabulka č. 2 – Souhrnný přehled fázovaných projektů (příspěvek EU v Kč)

Operační program	Typ projektů	Počet fázovaných projektů	Celkový příspěvek EU	Celková fázovaná částka 2007–2013	Celková fázovaná částka 2014–2020
OP Doprava	Velké projekty	6	23 204 484 855,00	7 042 755 905,00	16 161 728 950,00
	Menší projekty	20	9 926 828 838,00	3 941 256 459,00	5 985 572 379,00
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Velké projekty	2	8 640 182 103,18	6 419 642 202,64	2 220 539 900,54
OP Životní prostředí	Menší projekty	10	1 029 944 274,00	695 825 162,00	334 119 112,00
CELKEM	Velké projekty	8	31 844 666 958,18	13 462 398 107,64	18 382 268 850,54
	Menší projekty	30	10 956 773 112,00	4 637 081 621,00	6 319 691 491,00
CELKEM	Všechny projekty	38	42 801 440 070,18	18 099 479 728,64	24 701 960 341,54

Pozn.: Velké projekty CV ≥ 50 mil. EUR
Menší projekty CV ≥ 5 mil. EUR

Fázování projektů menšího rozsahu

K fázování projektů menšího rozsahu, tj. projektů s celkovými výdaji přesahujícími 5 mil. EUR, přistoupily pouze dva operační programy, a to:

- OP Životní prostředí – 10 projektů s příspěvkem EU ve výši cca 1 mld. Kč,
- OP Doprava – 20 projektů s příspěvkem EU ve výši téměř 10 mld. Kč.

V případě obou programů se jedná o infrastrukturní projekty, přičemž výzvy na předkládání žádostí v rámci programů období 2014–2020 (tj. na druhé fáze projektů) již byly vyhlášeny.

Fázování velkých projektů

Fázování se dotýká celkem **8 velkých projektů**, 2 velkých projektů v rámci OP Výzkum a vývoj pro inovace a 6 velkých projektů v OP Doprava. **Do EK již byly ke schválení zaslány všechny fázované velké projekty.**

Ze strany EK byl **dosud schválen 1 fázovaný velký projekt OP Doprava** a **oba projekty OP Výzkum a vývoj pro inovace**. Aktuální stav schvalovacího procesu fázovaných velkých projektů je uveden níže v tabulce č. 3, přičemž 1 projekt byl stažen ze strany řídicího orgánu OP Doprava z důvodu nízkých výdajů realizovaných do konce roku 2015. Tento projekt bude předložen v programovém období 2014–2020.

Tabulka č. 3 – Fázované velké projekty

Operační program	Název projektu	Stav schvalovacího procesu ze strany EK
OP Doprava	I/11 Nebory - Oldřichovice - Bystřice	Odesláno do EK
	Dálnice D1, stavba 0137 Přerov - Lipník nad Bečvou	Staženo ze strany ŘO
	D35 MÚK Opatovice - Časy - Ostrov	Odesláno do EK
	Modernizace trati Rokycany - Plzeň	Odesláno do EK
	Rekonstrukce žst. Olomouc	Schváleno (Rozhodnutí přijato)
	Uzel Plzeň, 1. stavba - přestavba pražského zhlaví	Odesláno do EK
	Optimalizace traťového úseku Praha Hostivař - Praha hl. n., I. část - žst. Praha Hostivař	Vráceno k opravě
OP Výzkum a vývoj pro inovace	ELI: EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE	Schváleno (Rozhodnutí přijato)
	SUSEN: Udržitelná energetika	Schváleno (Rozhodnutí přijato)

Zdroj: SFC2007 k 3. 8. 2016

2. VELKÉ PROJEKTY

V případě OP Doprava je v současné chvíli identifikováno celkem **8 velkých projektů (včetně 5 fázovaných)**, které jsou realizovány v rámci programového období 2007–2013, ale doposud nebyly **schváleny ze strany EK**. Do konce 2. čtvrtletí 2016 měly být dle společného úkolu, který byl stanoven mezi EK a řídicím orgánem OP Doprava na počátku roku 2016, schváleny všechny velké projekty. Na obou stranách tedy dochází ke zpoždování nutných kroků, což potvrzuje i vývoj schvalování, kdy v 1. čtvrtletí byly schváleny ze strany EK jen 3 projekty a v 2. čtvrtletí 2016 pouze 2 velké projekty. Ve 3. čtvrtletí 2016 nebyl schválen doposud žádný velký projekt.

Celková alokace těchto projektů činí cca 25,5 mld. Kč, přičemž v rámci programového období 2007–2013 by mělo být čerpáno cca 9,8 mld. Kč (podíl EU). **Neschválení některého z těchto projektů by nemělo vést k případnému nedočerpání programu, neboť v závěru programového období byl OP Doprava na úrovni souhrnných žádostí mírně přezávazkovan.**

2. Programové období 2014–2020

2.1. Vyhlášené výzvy v programech období 2014–2020

K 30. září 2016 bylo od počátku programového období 2014–2020 **vyhlášeno za všechny programy celkem 356 výzev s alokací 409,3 mld. Kč** (příspěvek EU). Tato částka představuje **63,2 % z celkové alokace období 2014–2020**, která činí 648,1 mld. Kč (příspěvek EU).¹ Ze všech programů doposud vyhlásil nejvyšší objem výzev OP Doprava, dále Integrovaný regionální OP a OP Zaměstnanost.

MMR-NOK také sleduje podíl celkové alokace programu ve vyhlášených výzvách. Z tohoto pohledu je nutné upozornit, že nejmenší objem prostředků ve výzvách ve vztahu k celkové alokaci programu dosud vyhlásily OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, Program rozvoje venkova, dále OP Životní prostředí a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Tabulka č. 4 – Vyhlášené výzvy v jednotlivých programech ke dni 30. září 2016

Program	Počet výzev	Objem vyhlášených výzev	Podíl vyhlášených výzev na celkové alokaci (v %)
	počet	mld. Kč	
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	52	30,1	25,8
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	25	42,6	56,9
OP Zaměstnanost	68	46,5	80,2
OP Doprava	25	130,6	102,9
OP Životní prostředí	46	37,8	53,1
Integrovaný regionální OP	54	78,7	62,7
OP Praha - pól růstu ČR	23	3,3	61,3
OP Technická pomoc	4	6,2	101,8
Program rozvoje venkova	46	32,8	52,6
OP Rybářství	13	0,7	77,9
Celkem	356	409,3	63,2

Zdroj: MS2014+, řídicí orgány, stav k 30. září 2016

¹ Pro přepočítání byl použit kurz 27,025 Kč/EUR.

2.2. Aktuální stav čerpání programů období 2014–2020

V rámci vyhlášených výzev byly do konce září 2016 **uzavřeny právní akty o poskytnutí / převodu podpory** v celkové výši **53,1 mld. Kč, což činí 8,7 % hlavní alokace programového období**. V případě nezahrnutí Programu rozvoje venkova, který se odlišuje způsobem administrace programu², došlo k 30. září 2016 k uzavření právních aktů u 1 857 projektů v celkové výši 40,3 mld. Kč. Nejvyšší podíl prostředků v uzavřených právních aktech vzhledem k hlavní alokaci programu vykazují OP Zaměstnanost, dále pak OP Technická pomoc a Program rozvoje venkova.

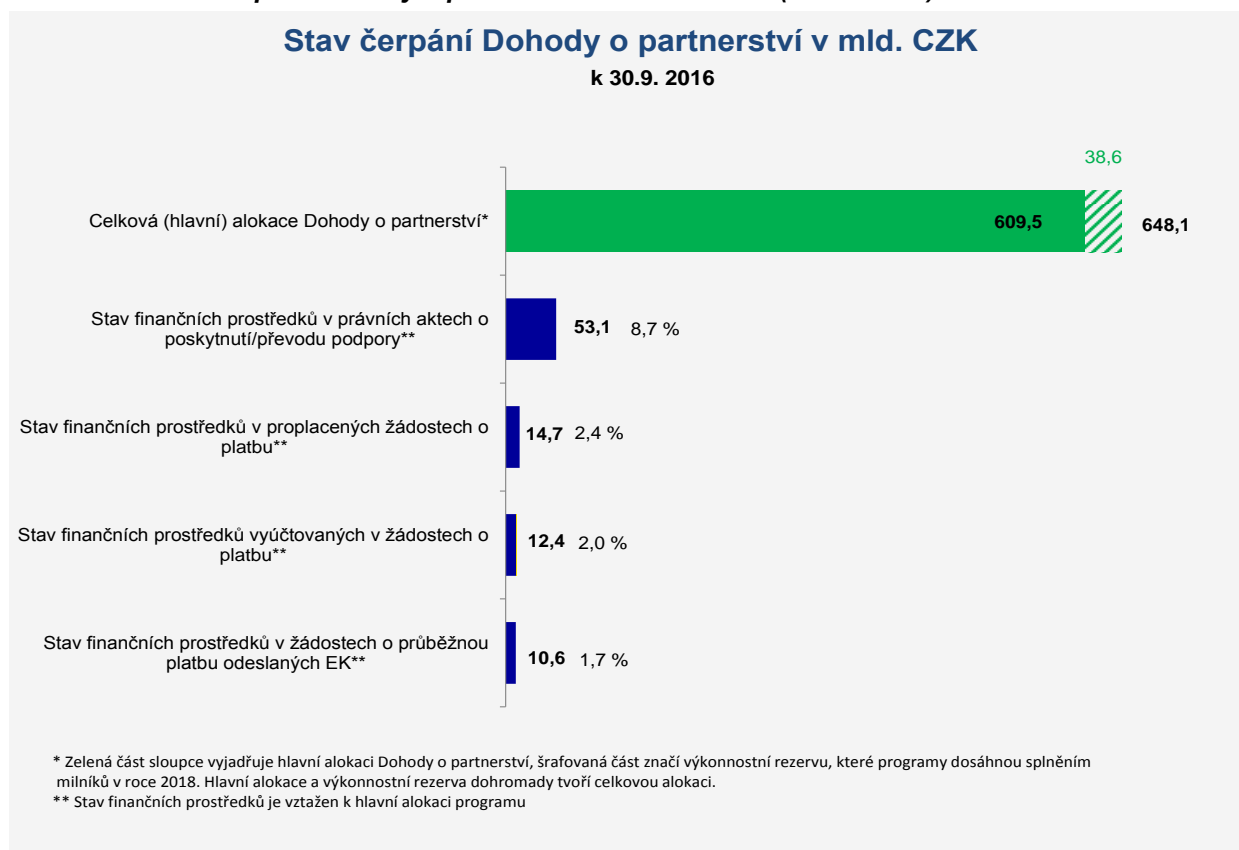
Příjemcům bylo do konce září 2016 **proplaceno 14,7 mld. Kč, tj. 2,4 % hlavní alokace**. Nejvíce prostředků vzhledem k hlavní alokaci programu bylo vyplaceno v případě Programu rozvoje venkova, OP Technická pomoc a OP Zaměstnanost. Naopak žádné prostředky do konce září 2016 neproplatily řídicí orgány OP Doprava, OP Praha - pól růstu ČR a OP Rybářství.

Objem vyúčtovaných prostředků v žádostech o platbu ke konci září 2016 činil **12,4 mld. Kč, tj. 2,0 % hlavní alokace**. K vyúčtování finančních prostředků vzhledem k hlavní alokaci došlo opět nejvíce u Programu rozvoje venkova, OP Zaměstnanost a OP Technická pomoc. Žádné prostředky nebyly do konce září 2016 vyúčtovány rovněž v rámci OP Doprava, OP Praha - pól růstu ČR a OP Rybářství

Do konce září 2016 byly **odeslány EK žádosti o platbu v hodnotě 10,6 mld. Kč, tj. 1,7 % hlavní alokace**. Žádosti o průběžnou platbu byly k 30. září 2016 zaslány EK pouze za Program rozvoje venkova (ve výši 9,8 mld. Kč) a OP Zaměstnanost (v objemu 0,9 mld. Kč).

Následující graf znázorňuje aktuální stav čerpání ke dni 30. září 2016 v základních sledovaných finančních stavech na úrovni Dohody o partnerství. V tabulce č. 2 je uveden stav čerpání za jednotlivé programy.

Graf č. 2 – Stav čerpání Dohody o partnerství k 30. září 2016 (v mld. CZK)

Zdroj: MS2014+, řídicí orgány, stav k 30. září 2016, kurz 1 EUR = 27,025 CZK

² Program rozvoje venkova (PRV) je z velké části realizován prostřednictvím plošných opatření, která mají zvláštní režim a dle evropské legislativy a nařízení vlády ČR probíhá příjem v rámci příjmu jednotné žádosti vždy k 15. květnu, tedy jednou ročně. Dalším specifickým je tzv. staré závazky - z finanční obálky PRV 2014–2020 jsou v souladu s evropskými právními předpisy Společné zemědělské politiky EU vypláceny i prostředky na žádosti programového období 2004–2006 a 2007–2013.

**Tabulka č. 5 – Stav čerpání programů v programovém období 2014–2020 – ke dni 30. září 2016
(Příspěvek Unie)**

Program	Finančních prostředky v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory			Finančních prostředky v proplacených žádostech o platbu		Finanční prostředky vyúčtované v žádostech o platbu		Finanční prostředky v žádostech o průběžnou platbu odeslaných EK	
	Počet*	mld. CZK	% hlavní alokace	mld. CZK	% hlavní alokace	mld. CZK	% hlavní alokace	mld. CZK	% hlavní alokace
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	257	2,1	1,9 %	0,03	0,02 %	0,07	0,1 %	0,0	0,0 %
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	182	4,2	6,0 %	0,7	1,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
OP Zaměstnanost	991	25,3	46,4 %	2,4	4,4 %	2,4	4,4 %	0,9	1,6 %
OP Doprava	2	0,4	0,3 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
OP Životní prostředí	35	3,2	4,8 %	1,2	1,7 %	0,1	0,1 %	0,0	0,0 %
Integrovaný regionální operační program	224	2,8	2,3 %	0,02	0,01 %	0,02	0,01 %	0,0	0,0 %
OP Praha - pól růstu ČR	3	0,2	4,6 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
OP Technická pomoc	68	2,1	34,1 %	0,3	5,5 %	0,1	1,4 %	0,0	0,0 %
Program rozvoje venkova	58 054	12,8	21,7 %	10,0	17,0 %	9,8	16,6 %	9,8	16,6 %
OP Rybářství	95	0,1	11,3 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Celkem	59 911	53,1	8,7 %	14,7	2,4 %	12,4	2,0 %	10,6	1,7 %

Zdroj: MS2014+, řídicí orgány, stav k 30. září 2016

Poznámka: * V celkovém počtu projektů s právním aktem o poskytnutí / převodu podpory jsou zahrnuta rovněž plošná opatření (včetně závazků z minulých let) realizovaná v rámci PRV.

2.3. Přehodnocení rizikovosti programů

Ministerstvo pro místní rozvoj - Národní orgán pro koordinaci (MMR-NOK) se již od zahájení implementace snaží včas věnovat dostatečnou pozornost rizikům, která mohou mít dopad na čerpání prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů a na plnění stanovených cílů. V této souvislosti MMR-NOK průběžně v rámci tzv. **Integrovaného systému řízení rizik** identifikuje, vyhodnocuje a ve spolupráci s dotčenými orgány, zejména řídicími orgány, Ministerstvem financí - Platebním a certifikačním orgánem, Ministerstvem financí - Auditním orgánem a Státním zemědělským intervenčním fondem navrhuje opatření pro eliminaci nejvýznamnějších rizik implementace, a to jak na úrovni jednotlivých programů, tak na horizontální úrovni implementace. Výsledky hodnocení rizikovosti programů za rok 2015, identifikovaná rizika a navržená opatření pak byly obsahem zmíněné Výroční zprávy o implementaci Dohody o partnerství za rok 2015 (Výroční zpráva DoP 2015).

Aktuálně proběhlo hodnocení rizikovosti programů za 1. polovinu roku 2016, tj. na datech k 30. červnu 2016.³ Ve vazbě na přehodnocení navrhl MMR-NOK ve spolupráci s řídicími orgány také nová opatření, která reagují zejména na nově identifikovaná rizika, potažmo na dosavadní pokrok v plnění opatření. Nová opatření nadále budou součástí stávajících plánů opatření uvedených ve Výroční zprávě DoP 2015.

Mezi nejvýznamnější identifikovaná rizika patří:

- ✓ nedostatečná absorpční kapacita,
- ✓ nedostatečná úspěšnost některých výzev,
- ✓ neúměrné prodlužování doby hodnocení žádosti o podporu,
- ✓ chyby při vyhlásování výzev,
- ✓ nedostatečná komunikace vůči příjemcům,
- ✓ nestabilní administrativní kapacita,
- ✓ nedostatky ve fungování MS2014+.

Opatření, která byla stanovena ve Výroční zprávě DoP 2015, jsou z velké části úspěšně realizována, což se také odráží ve snížení míry rizikovosti u některých programů. **Přes tento mírný pokrok je však nutné zdůraznit vážnost situace, kdy u většiny programů je kryto právními akty jen minimum projektů.** Rovněž ve srovnání s analogickým obdobím v rámci končícího programového období 2007–2013 čerpání programů 2014–2020 celkově spíše zaostává.

Je nutné soustředit se i nadále na plnění zejména těch opatření, která směřují k bezproblémové realizaci, tj. plynulé administraci projektů a efektivnímu čerpání finančních prostředků. V tomto ohledu je také nutné se zaměřit na odstraňování bariér na horizontální úrovni, ale také na intenzivní komunikaci řídicích orgánů s žadateli a příjemci, která se v závěru programového období 2007–2013 ukázala jako účinný prostředek ke zrychlení čerpání prostředků.

Informace o aktuálních rizicích v jednotlivých programech, plnění opatření stanovených ve Výroční zprávě DoP 2015 a návrzích případných nových opatření **jsou součástí materiálu, který MMR-NOK zpracoval a předložil vládě ČR do 31. října 2016** v souladu s usnesením vlády ČR č. 411 ze dne 11. května 2016. **Po projednání vládou ČR bude tento materiál dodatečně poskytnut také všem členům Rady hospodářské a sociální dohody.**

³ Aktuální hodnocení rizikovosti programů za první polovinu roku 2016 bylo ukončeno v říjnu 2016.